

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI HUNEDOARA

Nr.9042/06.04.2020

DECIZIA ETAPEI DE ÎNCADRARE

Nr.22 /06.04.2020

Ca urmare a notificării adresate de **COMUNA SALASU DE SUS** cu sediul în localitatea Salasu de Sus, nr.114A, jud. Hunedoara, înregistrată la Agenția pentru Protecția Mediului Hunedoara cu nr.9042 din 17.10.2019, cu privire la emiterea avizului de mediu pentru: **“AMENAJAMENT PASTORAL PENTRU PAJISTILE PROPRIETATEA COMUNEI SALASU DE SUS”**, în baza:

- O.U.G nr.68 /2019 privind stabilirea unor masuri la nivelul administratiei publice centrale si pentru modificarea si completarea unor acte normative;
- H.G. nr. 1000/2012 privind reorganizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Protecția Mediului și a instituțiilor publice aflate în subordinea acesteia, cu modificările și completările ulterioare
- O.U.G. nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare
- H.G. nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, cu modificările și completările ulterioare
- O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioara;

Agenția pentru Protecția Mediului Hunedoara

- ca urmare a consultării autorităților publice participante în cadrul Comitetului Special constituit în data de 11.12.2018 și a documentelor anexate la planul depus spre avizare;
- în conformitate cu prevederile art. 13 și a anexei nr. 1 – Criterii pentru determinarea efectelor semnificative potențiale asupra mediului din H.G. nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe;
- aviz favorabil nr. 12/STHD/04.03.2020, emis de ANANP;
- aviz favorabil nr.1546/27.11.2019, emis de Administratia Parcului National Retezat;
- în lipsa comentariilor motivate din partea publicului interesat

decide:

”AMENAJAMENT PASTORAL PENTRU PAJISTILE PROPRIETATEA COMUNEI SALASU DE SUS”, nu necesită evaluare de mediu, nu necesită evaluare adecvată și se adoptă fără aviz de mediu.

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI HUNEDOARA

Strada Aurel Vlaicu, nr.25 Deva, Jud.Hunedoara, Cod 330007

E-mail: office@apmhd.anpm.ro; Tel. 0254/215445; Fax: 0254/212252

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

Pajiștea luată în studiu se află în Euroregiunea 5 Vest, Județul Hunedoara, comuna SALASU DE SUS, care este o comună în județul Hunedoara, Transilvania, România. Are în componență 11 sate: Sălașu de Sus (reședință), Coroiești, Mălăiești, Nucșoara, Ohaba de sub Piatră, Paroș, Peștera, Râu Alb, Râu Mic, Sălașu de Jos, Zăvoi.

Comuna Sălașu de Sus este așezată în partea de Sud-Vest a județului Hunedoara, în depresiunea Hațegului, la 54 de km distanță de capitala județului – Deva și la 14 km de orașul Hațeg, fiind învecinat cu acesta, la poalele Munților Retezat.

Nr.	Teritoriu administrativ	Trupul de pajiste	Bazin hidrografic	Suprafata	Observatii
1	Salasu de Sus	Lupoanea	Mures - Strei	148,99	Bloc fizic 1182
2	Salasu de Sus	Prosii	Mures - Strei	55,15	Bloc fizic 828, 831, 840, 1156, 1192, 2639, 2754, 2894
3	Salasu de Sus	Vasielu	Mures - Strei	16,86	-
	TOTAL			221,00	

După cum rezultă din datele prezentate, suprafața de pajiști a comunei Salasu de Sus este de 221,00 ha (suprafață înregistrată în titlurile de proprietate, extrasele CF și procese verbal punere în posesie) și va scădea la 185,69 ha, suprafață rezultată după reducerea suprafeței cu 35,31 ha (teren neproductiv și teren împadurit în diferite stadii de dezvoltare) suprafața acoperită de vegetație lemnoasă și grohotișuri. Deci suprafața de 33,71 ha reprezintă teren neproductiv și teren împadurit cu vegetație forestieră în diferite stadii de dezvoltare.

Nr.	Suprafață totală pajiști (ha)	Trupul de pajiste	Declarată APIA (ha)	Nedeclarată la APIA (ha)
1	148,99	Lupoanea	120,00	28,99
2	55,15	Prosii	32,39	22,76
3	16,86	Vasielu	11,37	5,49
	TOTAL			

- Trupul de pajiște Lupoanea având parcele descriptive Lupoanea și Dricuri, utilizator PFA Coroiescu Maria 120,00 ha, iar diferența este utilizată de alți fermieri și o parte de teren acoperit cu vegetație arbustivă în diferite faze de dezvoltare;

- Trupul de pajiște Prosii, utilizator PFA Farcas Ioan Marinica- 27,00 ha, alți utilizatori- 5,39 ha și 11,31 ha nesolicitate la APIA;

- Trupul de pajiște Vasielu, utilizator PFA Farcas Ioan Marinica – 11,37 ha, suprafața care nu se regăsește în planul cadastral;

Din totalul suprafeței de pajisti în suprafața de 221,00 ha, la APIA s-a declarat doar suprafața de 163,76 ha, diferența de suprafața de 57,24 ha, datorită neîntretinerii, a fost acoperită cu vegetație lemnoasă mai mică de 0,4 și vegetație arbustivă, din care 35,31 ha pădure și grohotișuri, care se va exploata în regim silvic, iar 10,25 ha nu au fost declarate la APIA. O parte din suprafața a fost declarată de alți fermieri.

Suprafața concesionată fermierilor este de 158,37 ha, suprafața pentru care s-a cerut întocmirea prezentului amenajament.

În cadrul perimetrului studiat, suprafața de pajiste este afectată de eroziune de suprafață moderată, eroziune de adâncime, alunecări de teren, panta terenului, reacția solului și excesul de umiditate.

- **EROZIUNEA DE SUPRAFATA** afectează 370,62 Ha (48,95 %) din perimetru, fiind determinată de pantă. Eroziunea de suprafața moderată prin apă ocupă suprafața de 163,76 Ha (21,63 %), iar cea puternică 206,86 Ha (27,32 %) Solurile tinere slab evoluat de asemenea sunt intens

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI HUNEDOARA

Strada Aurel Vlaicu, nr.25 Deva, Jud.Hunedoara, Cod 330007

E-mail: office@apmhd.anpm.ro; Tel. 0254/215445; Fax: 0254/212252

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

afectate de eroziunea de suprafață. Lucrările ameliorative care se impune Lucrări agrotehnice antierozionale - pentru prevenirea și stăvilirea procesului de eroziune, care sunt recomandate pe solurile erodate moderat și puternic. Lucrări antierozionale complexe - care se recomandă pentru terenurile foarte puternic afectate de eroziune, precum și pe solurile tinere slab evaluate. Plantarea cu esențe silvice - se recomandă pe terenurile cu soluri erodate excesiv.

- **EROZIUNEA DE ADANCIME** - reprezentate prin ravene și torenți. Terenurile afectate de acest proces de degradare se recomandă să fie plantate cu esențe silvice, iar pe fundul organismelor torențiale se vor executa lucrări de consolidare, praguri și baraje.

-**ALUNECARI DE TEREN** afectează 2,06 Ha – 0,27 %.Lucrările care se impun -lucrări complexe – eliminarea excesului de umiditate, nivelare, plantarea de esențe silvice pe terenurile cu alunecări active. Suprafața afectată de alunecări active este de 2,06 Ha – 0,27 %.

- **EXCESUL DE UMIDITATE** - afectează 375,68 Ha – 49,62 % din perimetrul studiat. In funcție de originea excesului de umiditate s-au diferențiat : Soluri cu excesul de umiditate provenit din pânza freatică afectează 5,00 Ha, respectiv 0,66 % , pe aceste soluri se impun lucrări simple de prevenire a ridicării nivelului freatic. Soluri cu excesul de umiditate provenit din precipitații și scurgeri laterale afectează 370,68 Ha - 48,96 % . Stagnarea apei este favorizată de relieful microdepresionar.

Terenurile afectate de stagnogelizare in adancime si slab ocupa o suprafata de 226,41 Ha – 29,90%,stagnogelizarea moderata afecteaza 113,09 Ha reprezentand 14,94 % din perimetrul studiat, stagnogelizarea puternica afecteaza 28,44 Ha reprezentand, 3,76 % din perimetrul studiat,iar cea excesiva ocupa o suprafata de 2,76 Ha, reprezentand 0,36 % din perimetrul studiat. Lucrările agrotehnice pentru prevenirea avansării procesului de stagnogelizare se impun pe suprafața de 339,50 Ha – 44,84 % , are învelișul de sol afectat de procese de stagnogelizare în adâncime ,slaba si moderată. Terenurile cu soluri puternic afectate de procesele de stagnogelizare, care necesită lucrări de desecare , ocupă o suprafață de 28,44 Ha – 3,76 % . Terenurile cu soluri excesiv afectate de procesele de stagnogelizare, care necesită lucrări de desecare și drenaj, ocupă o suprafață de 2,74 Ha – 0,36 %.

-**PANTA TERENULUI** - afectează calitatea solurilor situate în zona de dealuri și pe frunțile de terasă .

-**REACTIA SOLULUI** - In cadrul teritoriului studiat suprafața ocupată de soluri cu reacție acidă, care necesită lucrări de corectare a reacției acide este de 670,92 Ha, ceea ce reprezintă 88,61 % . Folosirea îngrășămintelor cu reacție fiziologică alcalină , pentru a nu favoriza procesul de acidifiere, se impune pe o suprafață de 86,23 Ha – 11,39 % care are învelișul de sol cu reacție slab acidă. In prezent 51,90 % din terenurile studiate au reacție foarte puternic acidă si puternic acida, 36,71% au reacție moderat acidă și 11,39 % au reacție slab acidă. Pe terenurile cu pH-ul slab acid nu se aplică amendamente cu carbonat de calciu, iar pe terenurile moderat acide și puternic acide se recomandă o amendare a solului cu carbonat de calciu (calcar). La solurile slab acide se recomandă să nu fie fertilizate cu îngrășămintă chimice, care au reacție fiziologică acidă, deoarece există pericolul creșterii acidității,ci doar numai cu ingrasaminte organice(gunoii de grajd).

CADRUL DE AMENAJARE

Procedee de culegere a datelor din teren

Cartarea solului și bonitarea terenurilor s-a efectuat prin cercetarea profilului de sol (sondaje de adâncime) la adâncimea de 50-70 cm (pedologie), cât și prin recoltare de probe pentru studiul agrochimic. Principalele profile s-au amplasat pe pante, terase, depresiuni care caracterizează unitățile separate în cadrul teritoriului cercetat. Din aceste profile s-au ridicat și probe pentru analize fizico-chimice. Pentru identificarea și caracterizarea tipurilor de sol s-au executat 35 profile de sol și s-au recoltat 124 probe pentru analizele de laborator. Analizele fizico-chimice au ajutat la caracterizarea genetică a solurilor, cât și la elaborarea complexului de măsuri agrotehnice, agrochimice sau

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI HUNEDOARA

Strada Aurel Vlaicu, nr.25 Deva, Jud.Hunedoara, Cod 330007

E-mail: office@apmhd.anpm.ro; Tel. 0254/215445; Fax: 0254/212252

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

ameliorative ce trebuie aplicate. În funcție de compoziția floristică s-a determinat și valoarea pastorală a fiecărui trup de pajiște.

Obiective social-economice și ecologice

Prin acest amenajament s-a urmărit redarea în circuitul productiv a suprafețelor de pajiști invadate de vegetația lemnoasă (Bohotel, Plostina, Tarsan), curățirea de pietre a pajiștilor și sporirea capacității de pășunat. Creșterea animalelor este legată nemijlocit de asigurarea furajelor de bună calitate și în cantități suficiente. Pe lângă acest rol de producere a furajelor, pajiștile constituie sursă de hrană și habitat pentru animalele sălbatice și au rol în prevenirea și combaterea eroziunii solului. În cadrul acestui amenajament nu sunt arii protejate, nici pratologic și nici dendrologic.

Stabilirea categoriilor de folosință a pajiștilor

Întreaga suprafață de pajiști din amenajament va fi folosită pentru pășunatul animalelor, prin concesionare la crescătorii de animale din cadrul comunei Salasu de Sus. Modul de folosință a pajiștilor din amenajamentul prezentat anterior nu se va schimba. Categoria de folosință a pajiștilor a fost stabilită după recunoașterea în teren și după discuții individuale cu deținătorul de pajiște. Dintre factorii limitativi amintim panta terenului, eroziunea de suprafață, reacția solului. În cadrul amenajamentului nu se întâlnește exces de umiditate și sărăturare.

Fundamentarea amenajamentului pastoral

Soluțiile tehnice și tehnologice care se vor aplica în cadrul amenajamentului pastoral constau în: - înlăturarea vegetației lemnoase și scoaterea rădăcinilor; - înlăturarea vegetației arbustive;

- curățarea molozului;
- curățarea de pietre și cioate;
- curățarea de plante toxice și neconsumabile;
- pregătirea terenului pentru însămânțare;
- supraînsămânțarea cu amestecuri de graminee și leguminoase;
- administrarea de îngrășăminte organice în funcție de planul de fertilizare întocmit în urma

analizelor fizico-chimice, în așa fel încât să fie respectat codul de bune practici agricole, angajamentele de agromediu.

Durata sezonului de pășunat

Durata sezonului de pășunat variază în funcție de altitudine, astfel că durata medie a acestuia este de 175 zile. Începerea sezonului de pășunat se situează în jurul datei de 1 mai, iar sfârșitul perioadei de pășunat are limite variabile în funcție de condițiile pedoclimatice, altitudine, tradiție locală, situându-se în jurul datei de 20 – 30 octombrie. Deși în literatura de specialitate există o corelație între durata sezonului de pășunat și începutul – sfârșitul acesteia, precum și durata în care se realizează temperaturi medii diurne de 50C, rezultând un interval mai mare de pășunat, totuși din practica pășunatului local acest interval este prezentat în tabelul următor:

Nr. Crt.	Trup de pășune	Durata sezon pășunat (zile)
1	Lupoanea	175
2	Proșii	175
3	Vasielu	175

Începerea pășunatului se face când înălțimea covorului ierbos este de 8-12 cm. După tradiția locală, începerea pășunatului se face după Sf. Gheorghe (23 aprilie) și la înfloritul pădăiei. Încetarea pășunatului se face cu 2-3 săptămâni înainte de apariția înghețurilor la sol sau imediat după Sf. Dumitru (26 octombrie).

Numărul ciclurilor de pășunat

Numărul ciclurilor de pășunat este egal cu numărul cosirilor de iarbă. Acesta diferă în funcție de poziția altitudinală a trupurilor de pășune, a condițiilor pedoclimatice și staționare de sol, de compoziția floristică și de capacitatea de regenerare a pajiștilor. Pe toate trupurile de pășune, durata

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI HUNEDOARA

Strada Aurel Vlaicu, nr.25 Deva, Jud.Hunedoara, Cod 330007

E-mail: office@apmhd.anpm.ro; Tel. 0254/215445; Fax: 0254/212252

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

medie a ciclului de pășunat este de 44 zile, rezultând un număr de 4 cicluri de pășunat. Se menționează faptul că, în condiții normale timpul de începere a pășunatului pe o tarla, până la începerea pășunatului următor se numește ciclu de pășunat, iar timpul de la terminarea pășunatului unei tarlale până la începerea pășunatului următor se numește perioada de refacere a ierbii. Deci, ciclul de pășunat include atât durata de pășunat a tarlalelor, cât și timpul necesar pentru refacerea covorului ierbos. Durata de pășunat a unei parcele trebuie să se încadreze între 8 și 12 zile în funcție de producția și încărcătura de animale, astfel încât să rămână timp suficient pentru refacerea covorului ierbos (25 – 30 zile). Perioada medie de refacere este în funcție de zonă și trebuie să fie minim de 15-20 zile în zonele favorabile și 20 – 30 zile în zonele secetoase.

Fânețele

Suprafața de pajiști din trupul Ogoare se exploatează în sistem mixt pentru fânețe și pasune.

Capacitatea de pășunat sau încărcătura de animale pe pășune reprezintă numărul de animale care se repartizează la o pășune în funcție de producția acestora și calitatea nutrețului. Necesarul de masă verde/cap/zi pentru UVM este de 65 kg, din care efectiv consumată este de 50 kg/cap/zi.

ORGANIZAREA, ÎMBUNĂTĂȚIREA, DOTAREA ȘI FOLOSIREA PAJIȘTILOR

Deși pășunile și fânețele au fost folosite din cele mai vechi timpuri pentru asigurarea hranei animalelor, practica exploatarea și gospodăririi acestora a progresat foarte încet, unele metode și concepții învechite menținându-se și astăzi. Pe lângă revizuirea acestor vechi concepții și metode privind punerea în valoare a acestei importante resurse naturale, au fost lămurite o serie de probleme legate de sporirea producției, de obținerea unor nutrețuri de bună calitate și de folosirea mai rațională și mai economică a acestora. În perioada anterioară, pajiștile au fost întreținute necorespunzător, ceea ce a determinat înaintarea vegetației lemnoase pe aceste suprafețe, fapt care a determinat reducerea suprafețelor de pajiști și implicit scăderea producției de masă verde. Dar în ultimii 2 – 3 ani, datorită concesiunii unor suprafețe și înscrierea acestora la APIA, s-au efectuat lucrări de curățire a pajiștilor pe suprafețe reduse.

Lucrări de repunere în valoare a suprafețelor de pajiști

Lucrări de mărire și recuperare a suprafețelor pășunabile: -transformarea pășunilor împădurite constituie o lucrare prin care se mărește suprafața de pășunat; -defrișarea vegetației arborescente cu vârsta de până la 20 ani, vegetație și consistență sub 0,4 și a vegetației arbustive (lăstăriș de salcâm, carpen, fag, mesteacăn, precum și tufe de păducel, mur, măceș și porumbar); -distrugerea și împrăștierea mușuroaielor.

Lucrări de protecție a vegetației și solului: -combaterea buruienilor, ierburilor nevalorose, precum și a plantelor toxice; Existența buruienilor constituie o cerință în modul de exploatare a pajiștilor. În general, aceste plante la maturitate împrăștie sămânța pe sol. Modul de combatere al acestora este în funcție de specie și modul de răspândire. În caz de răspândire grupată se poate apela la mobilizarea solului și apoi la însămânțări cu amestecuri adecvate de plante erbacee.

Pentru situația în care plantele toxice sunt dispersate, se poate apela la o combatere chimică, folosindu-se diferite erbicide în funcție de plantă. Se mai poate folosi însă și metoda cosirilor repetate care duc în mod treptat la dispariția acestora:

-combaterea eroziunii solului. Pentru menținerea și combaterea eroziunii solului se impune menținerea și crearea unui covor ierbos încheiat. Menținerea unei vegetații ierboase continue se face prin lucrări adecvate de întreținere, precum și prin exploatarea rațională a acesteia. Pentru stabilizarea solului contra eroziunii s-au propus lucrări de supraînsămânțări, oprirea de la pășunat, nivelare și însămânțare. Lucrări de corectare și menținere a fertilității solului conform planului de fertilizare întocmit de OSPA HUNEDOARA

-fertilizare cu îngrășăminte chimice.

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI HUNEDOARA

Strada Aurel Vlaicu, nr.25 Deva, Jud.Hunedoara, Cod 330007

E-mail: office@apmhd.anpm.ro; Tel. 0254/215445; Fax: 0254/212252

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

Fertilizarea prin târlire este cea mai eficientă metodă pentru îmbunătățirea calității solului și productivității pajiștilor.

Lucrări de refacere a covorului ierbos: -însămânțări și supraînsămânțări. O importanță deosebită pentru sporirea producției pășunilor o au și lucrările de însămânțare și supraînsămânțare, pentru care se recomandă folosirea unui amestec de graminee și leguminoase.

Lucrări preliminare obligatorii

Înainte de efectuarea lucrărilor specifice de îmbunătățire a covorului ierbos sunt necesare lucrări de eliminare a eroziunii solului, excesului sau lipsei de umiditate, reacției solului acidă sau bazică, invazia de plante dăunătoare și vegetație lemnoasă.

Combaterea eroziunii solului

Aceasta este determinată de forma versanților, lungime, expoziție, precipitații atmosferice, însușirile fizice ale solului, starea vegetației și în special activitățile omului și animalelor. Eroziunea este favorizată de versanți cu profil drept, pantă mare la înclinație și lungime, intensitate și durată mai mare a ploii, textura mai nisipoasă a solului, lipsa vegetației lemnoase, lucrări din deal în vale și altele. Pentru reducerea eroziunii se vor lua următoarele măsuri: - limitarea sezonului de pășunat la cel optim; - evitarea pășunatului pe pante, pe timp ploios; - supraînsămânțarea golurilor de pajiști și a celor cu covor rarit; - respectarea încărcăturii de animale; - amplasarea pe pășuni a unor perdele de protecție pe curbele de nivel, unde este cazul.

Eliminarea excesului de umiditate

Cele mai mari suprafețe cu exces de umiditate se întâlnesc în luncile râurilor, ceea ce determină scăderea producției și calității pajiștii. Eliminarea excesului de umiditate se poate face prin: - efectuarea de șanțulețe de scurgere a apelor de suprafață; - evitarea pășunatului pe teren umed; - cultivarea de specii iubitoare de apă (salcie, arin, plop).

Corectarea reacției extreme

Reacția optimă a solului pentru plantele de pe pajiști este cuprinsă între 4,5 – 6,6, respectiv de la slab acidă la puternic acidă. Specii indicatoare pentru aciditatea solului sunt *Nardus stricta* (țepoșica), *Rumex acetosella*, *Genista tinctoria* (grozama), iarba neagră. Corectarea acidității solului se face prin aplicarea de amendamente în doze de 5 to/ha CaCO₃, 3 – 4 to/ha CaO, aplicate o dată la 10 ani. Amendamentele se vor aplica toamna târziu după sezonul de pășunat și uneori în ferestrele iernii.

Combaterea vegetației lemnoase

În absența lucrărilor anuale de curățire, în urma folosirii neraționale și în special abandonul sau subîncărcarea cu animale, speciile lemnoase se instalează treptat pe pajiști, măbind gradul de acoperire de la un an la altul. După un număr de ani de absențe a lucrărilor de îngrijire, vegetația lemnoasă instalată se va defrișa pe bază de documentații și studii care prevăd detaliile de organizare, executare lucrări și valorificarea materialului lemnos. Vegetația lemnoasă nefolosită și dăunătoare producției pajiștilor este compusă din arbori și arbuști din grupa foioaselor reprezentată prin fag, carpen, salcâm, mesteacăn, alun, mur, porumbar, măceș și altele. Caracteristic pentru arborii din grupa foioaselor este faptul că, după tăiere aceștia lăstăresc foarte puternic, atât din colet, cât și din rădăcină. La executarea lucrărilor de defrișare trebuie să se scoată coletul cu cât mai multe rânduri. Curățarea arboretelor de pe pășune se face manual și cu ferăstraie mecanice, sau prin dezrădăcinare cu ajutorul mașinilor, în unele cazuri fiind nevoie de utilaje grele. Distrugerea lăstărișului se face prin curățire an de an, până la dispariție sau prin metode chimice cu arboricide. Distrugerea arboretului prin tăiere trebuie completate cu fasonarea, clasarea și valorificarea materialului lemnos rezultat. Materialul care nu prezintă valoare economică va fi așezat în martoane și apoi distrus prin ardere.

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI HUNEDOARA

Strada Aurel Vlaicu, nr.25 Deva, Jud.Hunedoara, Cod 330007

E-mail: office@apmhd.anpm.ro; Tel. 0254/215445; Fax: 0254/212252

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

Combaterea plantelor dăunătoare

Combaterea individuală a plantelor este cea mai eficientă măsură, dar necesită urmărirea compoziției floristice și intervenția atunci când apare planta dăunătoare. Combaterea se face manual sau chimic prin erbicidarea individuală a plantelor cu pompă manuală.

Distrugerea mușuroaielor (nivelarea și curățirea pajștilor)

Mușuroaiile pot fi de origine animală (cârțițe, furnici, mistreți) sau origine vegetală - tufe dese de graminee și ferigă. Distrugerea acestora se face primăvara sau toamna prin lucrări de grăpare a pajștilor, iar cele înțelenite cu mașini de curățat pajști care taie, mărunțește și împrăștie uniform mușuroaiile pe teren sau manual.

Lucrări de repunere în valoare a suprafețelor de pajști

Pentru mărirea suprafeței de pășunat prin lucrări agrotehnice se propun următoarele lucrări:

- înlăturarea vegetației arbustive - 28,76 ha;
- tăierea arboretelor și scoaterea cioatelor - 13,48 ha
- combaterea plantelor toxice și dăunătoare - 12,78 ha;
- culegere pietre și resturi lemnoase - 0,50 ha;
- nivelarea mușuroaielor - 57,40 ha;
- combaterea eroziunii solului - 178,70 ha.

Metode de îmbunătățire a pajștilor prin fertilizare, reînsămânțare și supraînsămânțare

Pentru realizarea unor producții mai mari de furaje și de calitate corespunzătoare, covorul ierbos al pajștilor naturale necesită a fi susținut prin fertilizare chimică sau organică și după caz, corectarea reacției solului prin amendare. La fertilizarea pajștilor trebuie să ținem seama de unele particularități specifice, ca:

- înclinația versanților;
- numărul destul de mare de specii;
- mai multe cicluri de pășunat.

Cea mai importantă resursă de fertilizanți o reprezintă îngrășămintele organice (gunoi de grajd, urină, compost), un caz aparte îl constituie fertilizarea pășunilor prin târlire, fiind cea mai ieftină metodă de fertilizare.

Organizarea pășunatului pentru diferitele specii de animale

Pășunatul nu trebuie început înainte de stadiul optim de exploatare a plantelor, întârzierea începerii pășunatului duce la creșterea conținutului de celuloză și deci, la scăderea gradului de consumabilitate a plantelor, deoarece multe plante sunt călcate și murdărite, rămânând neconsumate. Dacă până acum, ca metodă de pășunat se folosea pășunatul liber, se propune ca în continuare să se folosească pășunatul în front. Prin această metodă, animalele sunt lăsate să înainteze pe măsură ce consumă iarba, îngrijitorul trebuie să stea în fața animalelor și să dirijeze înaintea acestora. În cadrul acestui sistem în fiecare zi se pășunează o altă suprafață de pășune, ceea ce permite refacerea plantelor și deci obținerea unor producții mai mari de masă verde. Această metodă se aplică pe porțiuni la o altitudine mai mare și suprafețe mai mici. În zona orașului organizarea pășunatului rațional prevede împărțirea pășunii în tarlale care pot fi delimitate prin garduri fixe, garduri mobile, gard electric sau diverse semne naturale.

Din datele prezentate anterior durata ciclului de pășunat este de 40 – 45 zile, perioada de pășunat într-un ciclu este de 8 – 12 zile, iar pentru refacerea covorului ierbos sunt necesare 25 – 30 zile. Realizarea unui număr cât mai mare de cicluri de pășunat, deci refacerea cât mai rapidă a plantelor reprezintă problema esențială a folosirii raționale a pășunilor. Pentru aceasta trebuie să se aplice întregul complex de măsuri propuse. Dacă se prelungește pășunatul, este stânjenit procesul de

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI HUNEDOARA

Strada Aurel Vlaicu, nr.25 Deva, Jud.Hunedoara, Cod 330007

E-mail: office@apmhd.anpm.ro; Tel. 0254/215445; Fax: 0254/212252

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

otăvire a plantelor, deci se reduce numărul ciclurilor de pășunat, scade producția, solul se bătătoarește și crește pericolul de îmbolnăvire a animalelor cu viermi și paraziți intestinali.

În ceea ce privește forma tarlalelor, aceasta se stabilește în funcție de configurația terenului, folosindu-se cât mai mult formele de relief (apă, drum, culmi, liziere). În general se recomandă ca tarlalele să aibă formă dreptunghiulară care permite organizarea pășunatului în interiorul tarlalelor, în front. Tarlalele se delimitează prin forme naturale existente (râuri, văi, drumuri) pe pășuni, semne convenționale sau prin garduri fixe sau mobile, garduri electrice.

Căi de acces

În cadrul pajiștilor din comuna Salasu de Sus sunt amenajate o serie de căi de acces și anume:

- drumuri publice - 57,5 km
 - drumuri forestiere - 1,7 km
 - drumuri ale pășunilor - 23,4 km
- TOTAL - 82,6 km

Starea acestor drumuri este corespunzătoare, urmând să se facă și în continuare lucrări de întreținere a acestora de către instituțiile care le au în întreținere (Ocolul Silvic, Direcția Județeană de Drumuri și Poduri, Primăria comunei Salasu de Sus și utilizatorii de pajiști). Toate aceste drumuri sunt marcate pe hărți prin semne convenționale specifice.

Construcții zoopastorale și surse de apă

Pentru desfășurarea activității în condiții normale pe pășunile care fac obiectul acestui studiu, sunt necesare o serie de construcții pastorale, cu diferite funcții.

Pe viitor, pentru exploatarea rațională a pajiștilor sunt necesare investiții pentru saivane, case pentru îngrijitori și forare de fântâni și jgheaburi pentru adăparea animalelor (la toate parcelele). Succesul întreținerii animalelor pe pășuni depinde în mare măsură de asigurarea apei de băut în cantitate suficientă și în condiții de igienă, și cât mai aproape de locul de pășunat. Apa izvoarelor de munte întrunește în cel mai înalt grad condițiile de igienă. Plasarea surselor de apă în apropierea pășunatului și în cât mai multe locuri este de cea mai mare importanță. În aceste locuri (izvoare, pâraie, râuri) se amenajează „locuri de adăpare” prin așezare de pietriș sau balast în strat gros, pentru a se evita formarea de noroi și tulburarea apei de băut. De asemenea, pe aceste surse naturale se pot amplasa jgheaburi pentru adăpare (confeționate din beton, zidărie sclivisită, tablă, lemn) așezate în așa fel încât apa să vină prin cădere, preaplina să se evacueze în mod natural, iar lungimea jgheaburilor să fie de 16 – 20 m. În situația în care nu există surse de apă potabilă, se vor foră puțuri din care să scoată apa mecanic sau manual și se administrează în jgheaburi.

DESCRIERE PARCELARĂ

Lucrări propuse pentru fiecare parcelă descriptivă: U.A.T. Salasu de Sus

Nr. Crt.	Trup de pajiște	Parcela descriptiva	Suprafața (ha)	Lucrări propuse
1.	Lupoanea	Lupoanea	69,00	- curățare vegetație arbustivă - supraînsămânțări - fertilizări - administrare amendamente - curățarea plantelor dăunătoare - amenajarea locurilor de adăpare a animalelor - Producția actuală de masă verde – 6030 kg/ha - Producția de masă verde în perspectivă - 8000 kg/ha

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI HUNEDOARA

Strada Aurel Vlaicu, nr.25 Deva, Jud.Hunedoara, Cod 330007

E-mail: office@apmhd.anpm.ro; Tel. 0254/215445; Fax: 0254/212252

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

2.	Lupoanea	Dricuri	51,00	- curățare vegetație arbustivă - supraînsămânțări - fertilizări cu îngrășăminte organice - administrare amendamente - curățarea plantelor dăunătoare - amenajarea locurilor de adăpare a animalelor - ridicare topografică și intabulare în cartea funciară - Producția actuală de masă verde – 6320kg/ha - Producția de masă verde în perspectivă - 8500 kg/ha
3.	Proșii	Proșii	27,00	- curățare vegetație arbustivă - supraînsămânțări - fertilizări - administrare amendamente - curățarea plantelor dăunătoare - amenajarea locurilor de adăpare a animalelor - ridicare topografică și intabulare în cartea funciară - Producția actuală de masă verde – 6350 kg/ha - Producția de masă verde în perspectivă - 8000 kg/ha
4.	Vasielu	Vasielu	11,37	- combaterea eroziunii solului - supraînsămânțare - fertilizare cu îngrășăminte organice prin târlire - administrare amendamente - amenajarea locurilor de adăpare a animalelor - Producția actuală de masă verde – 3620 kg/ha - Producția de masă verde în perspectivă - 7500 kg/ha

• **Se vor respecta:**

Planul este situat în ariile protejate:

1. Se vor respecta condițiile impuse în Avizul nr.1546 din 27.11.2019, emis de Administrația Parcului Național Retezat, în calitate de administrator al ariilor naturale protejate **RONPA0002 Parcul Național Retezat, ROSCI0217 Retezat, ROSPA0084 Munții Retezat, ROMAB0001 Rezervația Biosferei Retezat**, vor fi respectate următoarele condiții:

-lucrările de ameliorare a pasunilor – curățarea de vegetație lemnoasă, îndepărtarea prin orice metodă (dar mai ales prin erbicidare) a plantelor considerate daunătoare, îndepărtarea pietrelor, pietrisului, cioatelor și musuroaielor, drenări și desecări, supraînsămânțări de orice fel, folosirea îngrășămintelor – se pot efectua numai pe baza unei eventuale aprobări a APNR, ulterioară avizului, emisă pentru fiecare lucrare în parte;

-lucrările de refacere a pasunilor afectate de fenomene erozionale se pot face numai în conformitate cu prevederile art.22, alin (6), lit.f și art.22, alin (8), lit.f din OUG 57/2007 cu modificările și completările ulterioare;

-construcțiile și amenajările de orice fel (drumuri de acces, stane, saivane, jgheaburi de adăpare, puturi de apă și altele asemenea) se pot executa numai cu eventuala aprobare din partea APNR, ulterioară avizului, emisă pentru fiecare lucrare în parte;

-nu sunt premise :

- folosirea refugiilor turistice pe post de stane;

- pasunatul în locurile de câmpare desemnate și în jurul refugiilor turistice (minimum 30 m);

- amplasarea locurilor de târlire la mai puțin de 100 m în jurul lacurilor glaciare, a cursurilor de apă permanente, a locurilor de câmpare desemnate și a refugiilor turistice;

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI HUNEDOARA

Strada Aurel Vlaicu, nr.25 Deva, Jud.Hunedoara, Cod 330007

E-mail: office@apmhd.anpm.ro; Tel. 0254/215445; Fax: 0254/212252

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

Speciile si numarul animalelor domestic care pot fi introduce la pasunat pe pajistile sau trupurile de pasune de pe teritoriul Parcului National Retezat – capacitatea de support a acestor pasuni – vor fi comunicate tuturor celor interesati dupa finalizarea si aprobarea studiului privind serviciile ecosistemice din Parcul National Retezat (aproximativ luna martie 2021).

2. Se vor respecta conditiile impuse in Avizul nr.12/STHD/04.03.2020, emis de Administratia Nationala pentru Arii Protejate in calitate de administrator al ariilor naturale protejate **RONPA0929 Geoparcul Dinozaurilor Tara Hategului, ROSCI0236 Strei-Hateg**, vor fi respectate urmatoarele conditii:

-vor fi respectate masurile specific de conservare a biodiversitatii si geodiversitatii, de diminuare a impactului asupra habitatelor si speciilor din ariile natural Parcul Natural Geoparcul Dinozaurilor Tara Hategului si ROSCI0236 Strei – Hateg;

-in aria siturilor Parcul Natural Geoparcul Dinozaurilor Tara Hategului si ROSCI 0236 Strei – Hateg, vor fi respectate prevederile Legii 211/2011 privind regimul deseurilor, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare;

-pentru protectia speciilor si a habitatelor din cadrul siturilor, din suprafetele aflate in ariile naturale protejate Parcul Natural Geoparcul Dinozaurilor Tara Hategului si ROSCI 0236 Strei- Hateg, nu se vor executa lucrari de fertilizare si reinsamantare cu ingrasaminte pe baza de azot, fosfor sau potasiu, iar combaterea excesului de umiditate se va executa prin drenaj natural, respective prin plantarea cu specii iubitoare de apa;

-se va limita pasunatul la minimum 5 m de habitatele acvatice – rauri, paraie sau zone umede – mlastini, brate moarte, cu scopul de a proteja vegetatia lemnoasa si a preveni, in acest fel, eroziunea malurilor;

-se interzice accesul cu animale domestic de orice fel pe albia raurilor;

-pajistile permanente vor fi intretinute prin asigurarea unui nivel minim de pasunat sau prin cosirea lor cel putin o data pe an;

-nu este permisa arderea vegetatiei pajistilor permanente;

-nu este permisa arderea miristilor si a resturilor vegetale de pe terenul arabil;

-nu este permisa taierea arborilor solitari si/sau a grupurilor de arbori de pe terenurile agricole;

-pasunatul se face numai cu animale domestice, proprietatea membrilor comunitatilor ce detin pasuni in interiorul ariei, pe suprafetele si in perioadele, cu speciile si efectivele aprobate de administrator, astfel incat sa nu fie afectate habitatele natural si speciile de flora si fauna prezente;

-amplasarea stanelor si a locurilor de tarlire, se face in afara limitei ariei sau in interior cat mai aproape de limita acesteia, cu avizul administratorului ariei;

-conservarea vegetatiei de-a lungul malurilor cursurilor de apa (din comuna Salasu de Sus), este obligatorie pentru mentinerea unui gard ridicat de favorabilitate pentru cuibarirea unora dintre speciile de interes conservativ;

-este obligatorie respectarea legislatiei silvice in concordanta cu legislatia de mediu, in vigoare, indeosebi a prevederilor O.U.G. nr.57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, a habitatelor natural, a florei si faunei salbatice, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr.49/2011, cu modificarile si completarile ulterioare;

O.U.G. nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 86/2014, cu modificările și completările ulterioare;

• H.G. nr. 1064/2013 privind Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor O.U.G. nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, cu modificările și completările ulterioare;

• Ordinul nr. 544/2013 privind metodologia de calcul al încărcăturii optime de animale pe hectar de pajiște;

• Legea nr. 46/2008 privind Codul silvic, cu modificările și completările ulterioare;

• Legislația în vigoare din domeniul protecției mediului.

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI HUNEDOARA

Strada Aurel Vlaicu, nr.25 Deva, Jud.Hunedoara, Cod 330007

E-mail: office@apmhd.anpm.ro; Tel. 0254/215445; Fax: 0254/212252

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

Informarea și participarea publicului la procedura de evaluare de mediu:

- documentația de susținere a solicitării a fost accesibilă publicului spre consultare, la sediul A.P.M. Hunedoara, pe toată durata derulării procedurii de reglementare;
- anunțurile publice privind depunerea notificării au fost publicate în cotidianul Servus Hunedoara în data de 21.10.2019 și 24.10.2019;
- anunțul public privind luarea deciziei etapei de încadrare a fost publicat în cotidianul Accent Media în data de 27.03.2020 și pe pagina de internet a A.P.M. Hunedoara.

Documentele care a stat la baza emiterii deciziei etapei de încadrare:

- Memoriu general, piese desenate, elaborator proiect DIRECȚIA PENTRU AGRICULTURĂ JUDEȚEANĂ HUNEDOARA

Emiterea deciziei finale a etapei de încadrare s-a făcut avându-se în vedere:

- ❖ Obiectivele de mediu relevante pentru plan;
- ❖ Informarea și consultarea publicului în conformitate cu prevederile H.G. nr. 1076/2004,
- ❖ La luarea deciziei de adoptare a planului fără aviz de mediu, Agenția pentru Protecția Mediului Hunedoara a avut în vedere punctele de vedere ale membrilor Comitetului Special, constituit în conformitate cu prevederile H.G. nr. 1076/2004, din data de 12.11.2019;
- ❖ Se va notifica A.P.M. Hunedoara în situația în care intervin modificări de fond la documentația care a stat la baza emiterii prezentei decizii;
- ❖ Titularul planului are obligația de a supune procedurii de adoptare planul, precum și orice modificare a acestuia, numai în forma avizată de autoritatea competentă pentru protecția mediului, conform Art. 26 din H.G. nr. 1076/2004.

Având în vedere faptul că, în urma anunțului public privind adoptarea planului fără aviz de mediu din cotidianul Accent Media din data de 27.03.2020 **nu au fost sesizări** din partea publicului interesat, **decizia devine definitivă.**

Prezenta decizie poate fi contestată în conformitate cu prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

DIRECTOR EXECUTIV
Viorica Georgeta BARABAȘ

ȘEF SERVICIU
Avize, Acorduri, Autorizații
Lucia Doina COSTINAȘ

ÎNTOCMIT,
Diana Florina OPREAN

2ex.

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI HUNEDOARA

Strada Aurel Vlaicu, nr.25 Deva, Jud.Hunedoara, Cod 330007

E-mail: office@apmhd.anpm.ro; Tel. 0254/215445; Fax: 0254/212252

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

